

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W SIENIAWIE

na lata 2017 – 2021

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),
ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”*

JAN PAWEŁ II

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
2. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci.
3. Kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, poszanowanie dla innych kultur i tradycji.
4. Kształtowanie tolerancji, zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
5. Wychowanie moralne – kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli i rodziców.
6. Wychowanie rodzinne.
7. Edukacja zdrowotna.
8. Rozwijanie różnych form samorządności uczniowskiej.
9. Wychowanie regionalne.
10. Wychowanie ekologiczne.
11. Wychowanie przez pracę (działalność wolontariacka).

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy, świata oraz rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

III. OBOWIAZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zmianami)- art.54 ust.2 pkt 1
- Karta Nauczyciela
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001 r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002 r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003 r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r., Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r., Dz. U. Nr 84, poz. 763)
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226)

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r., ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca 2016 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 r. Nr 0, poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r. poz. 59)
- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN)
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

IV. GŁÓWNE CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

1. **Wspomaganie rozwoju osobowości ucznia** w sferze intelektualnej, emocjonalnej, zdrowotnej, moralnej i społecznej oraz motywowanie do samodoskonalenia się.
2. **Zapewnienie mu bezpieczeństwa** fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
3. Wzmacnianie poczucia jego wartości i stymulowanie rozwoju indywidualnego.
  - a) szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu **indywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia**, stosownie do jego potrzeb i możliwości,
  - b) **uczniom z niepełnosprawnościami**, w tym uczniom z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, nauczanie dostosowuje się ponadto do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.
4. Stwarzanie warunków do pełnej samorealizacji na miarę jego możliwości i zainteresowań.
5. Wspomaganie **kształtowania własnego systemu wartości** opartego o zasady humanizmu, tolerancji i szacunku do drugiego człowieka.
6. Przygotowanie do odpowiedzialnego i twórczego życia w rodzinie i w społeczeństwie, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym **angażowanie się w wolontariat**.
7. Przygotowanie ucznia do sumiennego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonej mu pracy.

8. **Budowanie tożsamości narodowej**, przywiązania do historii, tradycji narodowych i więzi z „małą ojczyzną” oraz otwarcie na dziedzictwo kultury europejskiej.
9. Kształtowanie **właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych**, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
10. Propagowanie **ekologicznego stylu życia**, szacunku dla środowiska przyrodniczego.
11. Podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
12. **Edukacja informatyczna** – stworzenie uczniom warunków do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem technik oraz metod wywodzących się z informatyki, a także przygotowanie ich do **świadomych i odpowiedzialnych wyborów** w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, **krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej**, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.
13. W związku z pierwszoplanową funkcją rodziny w wychowaniu szkoła odpowiada na oczekiwania rodziców poprzez:
  - wspieranie rodziców w dziele wychowania, nie ponosząc zatem całkowitej odpowiedzialności za to dzieło,
  - natychmiastowy kontakt z rodzicami w razie niepokojących wypadków wychowawczych,
  - stały kontakt poprzez okresowe spotkania, konsultacje,
  - przeprowadzenie pogadarek pedagogizujących i udostępnienie z tego zakresu zbiorów biblioteki szkolnej.
14. Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez:
  - współtworzenie programu wychowawczego, zapoznanie się z programem kształcenia, wychowania i opieki oraz z organizacją procesu nauczania,
  - uczestniczenie w spotkaniach z wychowawcą klasy i nauczycielami podczas spotkań okresowych i konsultacji,
  - organizowanie wycieczek klasowych i imprez kulturalnych,

- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na lekcjach,
- uczestniczenie w miarę możliwości w pracach społecznych na rzecz szkoły.

V. MISJA WYCHOWAWCZA

1. Szkoła współuczestniczy w kształceniu i wychowaniu przez działania zamierzone wychowawców, spójne z domem rodzinnym i przekonaniem religijnymi.
2. Kształci odpowiedzialność ekologiczną uczniów i postawę obronna przed zagrożeniami cywilizacyjnymi, kształtując postawy przygotowujące uczniów do życia w społeczeństwie, ukazuje chwalebna przeszłość narodu, znaczenie symboli narodowych, uczy nawyków rzetelnej i uczciwej pracy prowadzącej do osiągnięcia celu jako przygotowanie do pracy w życiu dorosłym dla dobra kraju.
3. Uczy udziału w życiu społeczności szkolnej przez udział wychowanków w pracach samorządu, pracach na rzecz szkoły, środowiska i rodziny.
4. Kształci nawyki higienicznego życia, poszanowania własnego zdrowia, pomocy innym.
5. Umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości religijnej poprzez odpowiednie działania uwzględniające sugestie rodziców.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem ceniącym i szanującym pracę, wykonującym sumiennie powierzone mu obowiązki, potrafiącym konstruktywnie ocenić efekty własnych wysiłków;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego, unikającym nałogów oraz szkodliwych zachowań.

VI. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy i nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych, dbają o poczucie akceptacji ucznia w szkole;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- podejmują działania w przypadkach przemocy, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;

- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- współdziałają z pozostałymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

Pedagog i psycholog:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- SU działa na podstawie własnego regulaminu;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej, prawa i obowiązki ucznia;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- uczestniczą w życiu szkoły, współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- uczestniczą w akcjach charytatywnych;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);
- SU reprezentuje interesy uczniów.

VII. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

- Zapraszanie przedstawicieli samorządu terytorialnego na uroczystości szkolne;
- Pozyskiwanie środków na rozwijanie zdolności i talentów;
- Udział uczniów w konkursach organizowanych przez GOK;
- Udział reprezentacji szkoły w gminnych akademiach organizowanych z okazji świąt państwowych;
- Współpraca szkoły z gminą w zakresie akcji ekologicznych: „Zbieranie zużytych baterii”, „Sprzątanie świata” i innych.

VIII. ŚRODOWISKOWA WSPÓŁPRACA SZKOŁY

- Włączanie rodziców w organizację wolnego czasu uczniów (dyskoteki, wycieczki, zabawa choinkowa itp.);

- Organizowanie spotkań i zabaw dla społeczności lokalnej z okazji uroczystości: Dnia Seniora, Dnia Matki;
- Przeprowadzanie pedagogizacji rodziców;
- Ścisła współpraca wychowawców z rodzicami i PPP w Miejscu Piastowym;
- Przybliżenie rodzicom założeń reformy oświatowej i wynikających z niej zadań wychowawczych dla szkoły i rodziców;
- Organizowanie spotkań z Radą Rodziców i wychowawcami klas w sprawach dotyczących szkoły;
- Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi;
- Udział uczniów w akcjach organizowanych przez samorząd lokalny (akcja „Sprzątanie świata, konkurs wiedzy pożarniczej, ekologicznej, akademie rocznicowe).

IX. ZADANIA SZKOŁY W RAMACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Zadaniem szkoły w oddziałach przedszkolnych jest zindywidualizowane traktowanie dzieci, poszanowanie ich godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej ich aktywność oraz warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci.

Naszym celem kształcenia i wychowania przedszkolnego jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, które polega przede wszystkim na:

- kształtowaniu umiejętności społecznych dzieci tak, aby potrafiły porozumiewać się z dorosłymi i innymi dziećmi w sposób zgodny z przyjętymi normami współżycia społecznego,
- kształtowaniu umiejętności społecznych dzieci tak, aby potrafiły zgodnie funkcjonować w zabawie i w sytuacjach zadaniowych,
- kształtowaniu u dzieci czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych, zdrowych nawyków żywieniowych,
- wdrażaniu dzieci w czynności służbowe służące utrzymywaniu ładu i porządku wokół siebie,
- wychowaniu w zdrowiu poprzez kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

Zależy nam aby uczeń kończący oddział przedszkolny:

- przestrzegał reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (starał się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych,
- samodzielnie radził sobie w sytuacjach życiowych i próbował przewidywać skutki swoich zachowań,
- wiedział, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także wyszydzać i szykanować innych,
- dbał o swoje zdrowie, znał i stosował zasady zdrowego żywienia,
- wiedział jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umiał o nią poprosić,
- wiedział, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie,
- wiedział jakiej jest narodowości,
- wiedział, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

X. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw np. w stosunku do osób starszych, niepełnosprawnych czy odmiennych kulturowo.	Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Spotkanie z seniorami z okazji Dnia Babci i Dziadka. Spotkania z osobami niepełnosprawnymi. Poruszanie tematu tolerancji podczas zajęć lekcyjnych.

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 4. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. 5. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy. 6. Kształtowanie umiejętności świadomego oraz celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, telewizja, radio. 7. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp. 8. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę. 9. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. 10. Organizowanie czasu wolnego. 11. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej. 	<p>Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, REGULAMINY</p> <p>Percepcja sztuk teatralnych, koncertów.</p> <p>Realizacja projektów szkolnych, przedmiotowych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Zaprezentowanie wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych.</p> <p>Pedagogizacja rodziców. Pogadanki na godzinach wychowawczych i zajęciach przedmiotowych</p> <p>Imprezy integracyjne, wyjazdy, uroczystości itp.</p> <p>Konkursy pięknego czytania w kl.1-3 i 4-8 i klasach gimnazjalnych. Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. Konkursy literackie, lekcje biblioteczne.</p> <p>Podkreślenie znaczenia postaw twórczych oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły, w tym akcje wolontariatu.</p>
--	--	--	---

<p>II.</p>	<p>Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofonii. 3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. 4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. 5. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 6. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. 7. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. 8. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 9. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły. 10. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem. <p>Pobudzenie ucznia do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację.</p>	<p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach.</p> <p>Pogadanki oraz spotkania z ciekawymi ludźmi.</p> <p>Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania, postawy w historii, literaturze, współczesności.</p> <p>Pogadanki podczas zajęć wychowawczych, apele szkolne. Diagnoza postaw.</p> <p>Ocena z zachowania, nagrody.</p> <p>Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.</p> <p>Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.</p>
-------------------	--	---	---

<p>III.</p>	<p>Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń szanuje zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; umie powiedzieć <i>nie</i> na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru. 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. 3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków oraz negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa. 	<p>Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej itp.</p>
<p>IV.</p>	<p>Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły. 2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów. Egzekwowanie powyższych wymagań. 3. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych. 4. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. 5. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadczenie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp. 	<p>Na spotkaniach rodziców z Dyrektorem, wychowawcami klas.</p> <p>Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur, reagowanie w sytuacjach trudnych.</p> <p>Wywiadówki, tablica informacyjna.</p> <p>Spotkania z rodzicami.</p>

		<p>6. Badanie opinii rodziców odnośnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; <p>7. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zadań wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w uroczystościach, imprezach szkolnych, klasowych; • Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych i pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. • Udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. <p>8. Pedagogizacja rodziców</p> <p>6. Organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców.</p> <p>9. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy oraz pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.</p>	<p>W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych.</p> <p>Współpraca z Radą Rodziców.</p> <p>Prelekcje specjalistów. Informacje przekazywane przez wychowawców.</p> <p>Angażowanie rodziców do współorganizowania, a także uczestnictwa w uroczystościach, wyjazdach klasowych oraz szkolnych. Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.</p>
--	--	--	---

KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie poczucia przynależności, do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Prowadzenie kroniki szkolnej. 5. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia.
II.	Wprowadzenie w życie kulturalne Szkoły wspólnoty lokalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. 4. Poznanie historii wsi i najważniejszych obiektów w gminie. 	<p>Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne.</p> <p>Zajęcia dydaktyczne.</p> <p>Organizowanie imprez na rzecz Szkoły i środowiska.</p> <p>Zajęcia dydaktyczne, wycieczki lokalne.</p>

III.	Poszanowanie historii i kultury regionu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski. 2. Poznanie wybranych legend. 3. Poznanie historii zabytków. 	Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, konkursy, zajęcia lekcyjne.
IV.	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie krajów Unii Europejskiej. 	<p>Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp.</p> <p>Lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p> <p>Zajęcia lekcyjne.</p>

WYCHOWANIE ZDROWOTNE

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy. 2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 3. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 4. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 	<p>Realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej i zajęć logopedycznych.</p> <p>Lekcje przedmiotowe, zajęcia realizujące edukację zdrowotną.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy oraz działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego i dodatkowe zajęcia sportowe. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych.</p>

		<p>5. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.</p>	<p>Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego.</p> <p>Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami.</p>
II.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<p>1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.</p> <p>2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno- pedagogicznej.</p>	<p>Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich.</p> <p>Zapoznanie uczniów oraz rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.</p> <p>Zapewnienie uczniom właściwych warunków pracy w klasie.</p> <p>Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.</p> <p>W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia oraz opinie poradni psychologiczno- pedagogicznej.</p>
III.	Uzależnienia, rozpoznanie ich i ich zapobieganie	<p>1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów ze szkodliwością używek i uzależnień.</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.</p>	<p>Współpraca z osobami oraz instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych, udział w konkursach.</p>

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.	<p>Realizacja programów ekologicznych.</p> <p>Udział w akcjach np.: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przy-szkolnego w ramach godzin wychowawczych.</p> <p>Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja ścieżki ekologicznej. Udział w konkursach przyrodniczych.</p> <p>Pogadanki tematyczne.</p>

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	<p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, profilaktyczne.</p>

II.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.). 	<p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, profilaktyczne.</p>
III.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów. 	<p>Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.</p> <p>Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem przyrody, zajęcia z edb.</p> <p>Czytanie literatury dotyczącej tematu.</p>

<p>IV.</p>	<p>Eliminowanie agresji z życia szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych. 2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 	<p>Zajęcia wychowawcze, zajęcia z pedagogiem.</p>
<p>V.</p>	<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. Pogłębianie wiedzy uczniów na temat szkodliwości używek. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów, w zakresie stosowani używek i ulegania nałogom przez uczniów. 4. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych. 	<p>Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w akcjach edukacyjnych, konkursach.</p> <p>Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</p>
<p>VI.</p>	<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie zajęć dodatkowych. 	<p>Zajęcia dodatkowe, konkursy, współpraca ze specjalistami.</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 5. Tworzenie zespołów wsparcia. 6. Budowanie motywacji do nauki. 7. Rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień uczniów. 8. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu. 	
VII.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych-wskazówki do pracy w domu z dzieckiem. 2. Uczestnictwo w szkoleniach związanych z zagrożeniami. 	Organizowanie spotkań rodziców z osobami kompetentnymi.
VIII.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współorganizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Zapomogi losowe dla dzieci najbardziej potrzebujących, stypendia szkolne. 3. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej- pomoc w nauce. 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną 5. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości. 6. Pomoc materialna udzielona uczniom w trudnej sytuacji życiowej. 	

IX.	Niedostosowanie społeczne uczniów	1. Rozpoznanie i pomoc udzielona uczniom wykazującym niedostosowanie społeczne.	Obserwacje, współpraca ze specjalistami.
X.	Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z PPP w Miejscu Piastowym. 2. Współpraca z Komisariatem Policji w Rymanowie. 3. Współpraca ze Strażą Pożarną. 4. Współpraca z Sądem Rodzinnym. 	

VIII. EWALUACJA

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.

Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Sieniawie jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca określonych zagadnień profilaktyczno-wychowawczych;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca określonych zagadnień dydaktyczno-wychowawczych;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.